

Образование на думите

Български език IV клас
По учебника на Румяна Танкова

Да си припомним!

Думи с обща част и сходно значение са сродни думи. Общата им част се нарича корен. Представката е част от думата, която стои преди корена. Представката е част от думата, която стои след корена.

Упр.2

- вода, воден, воденица, воденичар;
- уча, учен, ученик, ученически;
- лек, лекар, лекарски, лекарство;
- ръка, ръкав, ръкавица, ръкавели;

Упр.3 Коя е излишната наставка?

• **път** - НИК • **спорт** - ИСТ

- еж

- ен

- ен

- ач

• **пакоcт** - ЛИВ

• **кон**

- яр

- ар

- НИК

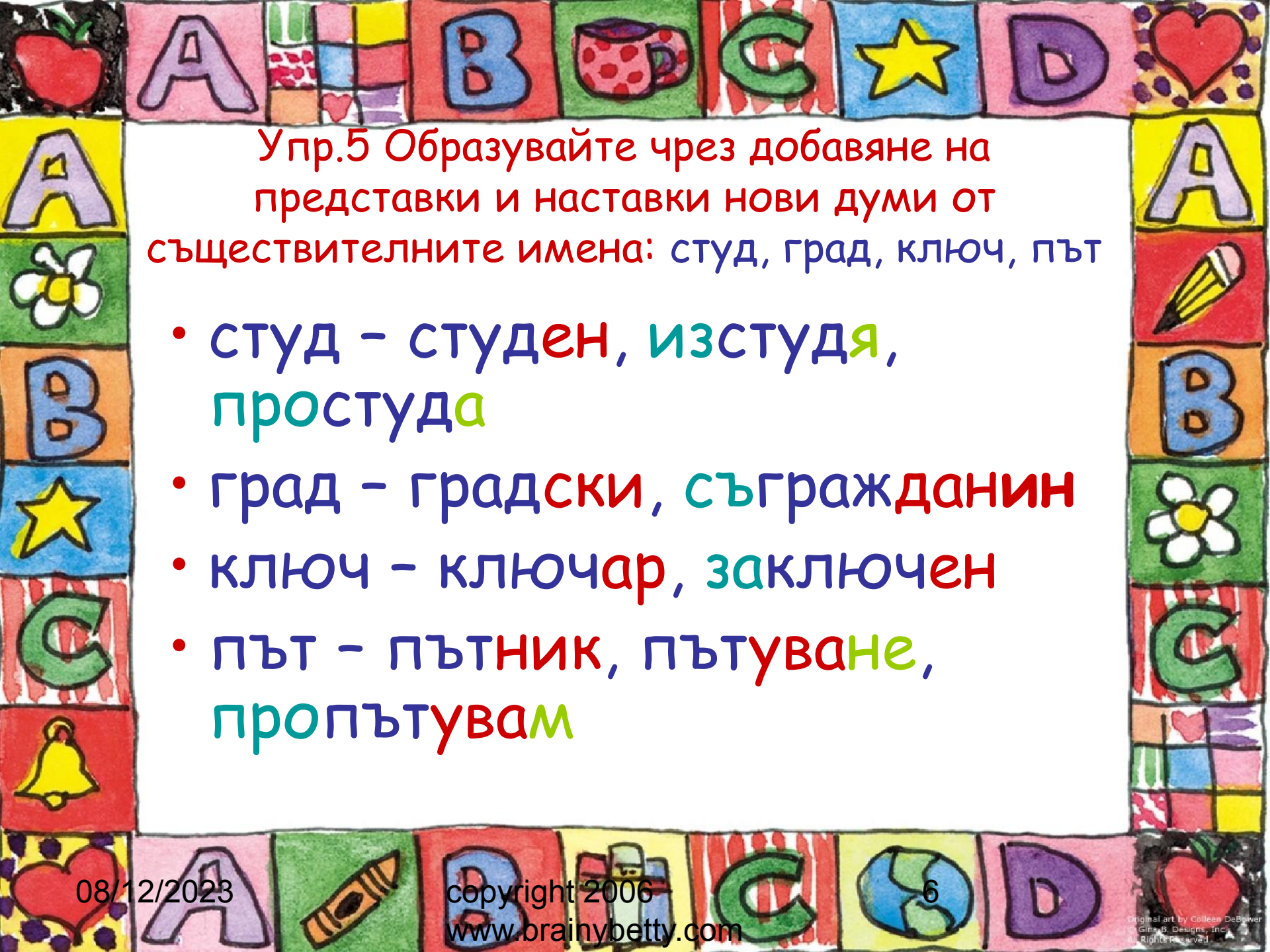
- НИК

- тел

Упр. 4 Добавете пропуснатите
представки в думите от текста.

Буря

Щом се смрачи, глух тътен разтърси
цялата гора. Тежки облаци полазиха
нагоре, едри капки заудряха силно,
издигнаха се стълбове прах. Светкавици
прорязаха небето. Върховете заскимтяха,
изпищя старата гора, огънаха се клоните
под страшния напор на бурята. Всичко като
че ли побесня.

Упр.5 Образувайте чрез добавяне на
представки и наставки нови думи от
съществителните имена: студ, град, ключ, път

- студ - студен, изстудя,
простуда
- град - градски, съгражданин
- ключ - ключар, заключен
- път - пътник, пътуване,
пропътувам

Запомни!

От непроизводните думи се образуват производни думи с помощта на наставки и представки.

Упр.8 Как двете думи се свързват в една? Какво означава тя?

- мореплавател
- киноартист
- тригодишен
- слънцелечение
- денонощие
- земемер
- корабостроител
- трудолюбие
- българо-английски
- заместник-директор
- жълто-зелени

Запомни!

Думи се образуват и като се свържат две други. Връзката е чрез **съединителна гласна** или без **съединителна гласна**.

Получават се **сложни думи**. Те се пишат **слято** или **полуслято** (с тире).

Да проверим какво
научихме!

Кои думи са сложни?

А) думи с представки;

Б) думи с наставки;

В) съставени от две други.

Да проверим какво научихме!

В кой ред има само сложни думи?

- А) подател, зъбобол, бързовар;
- Б) продавач, китарист, вестоносец
- В) листопад, колоездач, бързоног.

Домашна работа

- Учебника стр. 24 / упр. 6
стр. 25 / упр. 7, 9

Йорданка Първанова

СОУ “Любен Каравелов” - Димитровград